ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра іноземної філології та бізнес-комунікацій

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчально-методичної роботи
_____ Ярослав ШТАНЬКО
"31" 08 2026 р.

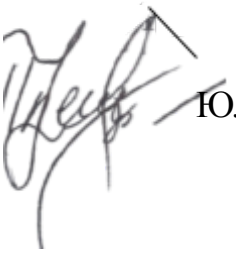
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	**В Культура, мистецтво та гуманітарні науки**
Спеціальність:	**В11 Філологія (спеціалізація: В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська)**
Освітня програма:	**«Англійська мова в діловій комунікації (переклад включно)»**
Освітній рівень:	**перший (бакалаврський)**
Статус дисципліни:	**обов'язкова**
Мова викладання, навчання та оцінювання:	**англійська**
Семестр викладання:	**ІІ семестр**

Івано-Франківськ
2026

РОЗРОБНИКИ:

асистент кафедри іноземної філології
та бізнес-комунікацій Юлія ПЛЕЩИНСЬКА

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри іноземної філології
та бізнес-комунікацій
протокол № 1 від 31 серпня 2026 р.

Завідувач кафедри Василь БОЙЧУК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОП Василь БОЙЧУК

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 31 серпня 2026 р.

e-mail	yuliia.a.pleschynska@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	202
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua
Сторінка курсу в СДО	Курс: Теорія і практика усного перекладу 2к

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни «УСНИЙ ПЕРЕКЛАД»

Дисципліна «Теорія і практика усного перекладу» є нормативною дисципліною циклу професійної підготовки. Вона розрахована на 1 семестр і містить загалом 3 кредитів.

Навчальна дисципліна «Теорія і практикам усного перекладу» є важливою складовою у структурі професійної підготовки майбутніх перекладачів, покликана ознайомити студентів з особливостями усного перекладу, його структурними відмінностями від інших форм перекладу. Курс спрямований на набуття навичок ефективного використання системи перекладацького скоропису, розвиток оперативної пам'яті, навчання лексичним та граматичним трансформаціям, опанування розповсюджених шаблонних виразів.

Мета дисципліни полягає в опануванні здобувачами освіти теоретичних засад усного перекладу, а також у розвитку у тих, хто навчається, достатнього рівня знань, практичних вмінь та навичок усного перекладу.

Завдання курсу: ознайомити здобувачів вищої освіти зі специфікою роботи усного перекладача та сформувати практичні вміння усного перекладу за допомогою різних видів вправ; розглянути відмінності послідовного та синхронного перекладу; навчити здобувачів вищої освіти виділяти основну інформацію та записувати її, використовуючи прийняті в перекладацькій практиці позначення та скорочення для усного перекладу, використовувати вертикальне розташування записів; навчити здобувачів вищої освіти перекладати повідомлення з рідної мови на іноземну та з іноземної на рідну, укладаючись в прийняті часові рамки, та відповідно до вимог грамотного літературного перекладу.

Студент **повинен:** знати теоретичні засади процесу усного перекладу; володіти принципами та прийомами перекладацького скоропису; вміти користуватися прийомами смислового аналізу; доцільно застосовувати перекладацькі прийоми у процесі передачі усного повідомлення засобами мови перекладу; здійснювати адекватний усний переклад текстів різних жанрів.

Компетентності та результати навчання, **яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП "В.11.041 Германські мови та літератури (переклад-включно), перша – англійська"**.

Шифр та назва компетентності	**Шифр та назва програмних результатів навчання**
СК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції та рівні.	ПРН8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчається, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
СК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.	
СК8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.	ПРН14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
СК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.	
СК12. Здатність до організації ділової комунікації.	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	**2**		
Семестр	**4**		
Кількість кредитів ЄКТС	**3**		
Аудиторні навчальні заняття		**денна форма**	**заочна форма**
	лекції	**- (в годинах)**	**- (в годинах)**
	семінари, практичні	**82 (в годинах)**	**- (в годинах)**

Самостійна робота		**96 (в годинах)**	**-**
Форма підсумкового контролю	**Екзамен (усне опитування)**		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни[1]:

Пререквізити	**Постреквізити**
Теорія і практика письмового перекладу	Інформаційні технології у перекладі

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. **Interpreting and Interpretation: Theoretical Outline**
   Interpreting as a specific activity. Interpreting VS Translating / Interpreter VS Translator. Modes of interpretation: consecutive interpretation (CI), simultaneous interpretation (SI), whispering, relaying. Interpreting. Practical Tips – Anticipating the speaker.
2. **Note-taking in Consecutive Interpretation.**
   Diagonal layout. Left-hand Margin. Verticality of lists. Abbreviations and symbols. Links. Tenses. Modal verbs. Stress. The Language in which to Note. When to Note. How to Read Back Notes.
3. **Basic Principles of Consecutive Interpreting.**
   Understanding. Analysis. Re-expression.
4. **Basic Principles of Conference Interpreting.**
   The Context of the Conference Interpreter's Work. Types of Conference Interpreting.
5. **Simultaneous Interpreting (SI) as a Special Type of Interpreting.**
   The Acoustic Difficulties of Simultaneous Interpreting. Cultivating Split Attention. Listening to Oneself in Simultaneous Interpreting. The Technique of Simultaneous Interpreting.
6. **Перекладацький практикум:** сприйняття на слух та тренування пам’яті. Фразеологічні вправи. Тренування скоропису, актуальне членування. Закріплення лексичних та перекладацьких шаблонів. Сприйняття незнайомого тексту та поповнення банку фонетичних сигнатур: вичленовування необхідної інформації, усне викладення змісту.

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

[1] тільки для обов’язкових дисциплін

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	96	-
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	-	-
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	76	-
Підготовка звітів з практичних робіт	-	-
Підготовка до поточного контролю	-	-
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	20	-

ПОЛІТИКА КУРСУ

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з "Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти". Ознайомитись з документом можна за покликанням.

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за покликанням.

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно "Положення про організацію освітнього процесу" здобувач допускається до семестрового контролю з ***конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним***

планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за покликанням.

4) щодо дотримання академічної доброчесності

"Положення про академічну доброчесність" закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за покликанням. Ознайомитись з "Політикою академічної доброчесності" - за покликанням.

5) щодо використання штучного інтелекту

"Положення про академічну доброчесність" визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за покликанням.[2] *"Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів" містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за покликанням.*

Під час вивчення навчальної дисципліни «Основи теорії мовної комунікації» здобувачі використовують ШІ як інструмент моделювання та аналізу комунікативних ситуацій, рольової взаємодії, дослідження вербальних і невербальних засобів комунікації, порівняння комунікативних стратегій, підготовки навчальних матеріалів та розвитку навичок критичного оцінювання інформації. Здобувачі здійснюють перевірку та критичний аналіз результатів, отриманих за допомогою ШІ, із використанням наукових джерел.

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це

[2] визначається політика використання ШІ в навчальній дисципліні - дозволене/заборонене, правила використання

передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анульовується без права перескладання. Ознайомитись з відповідним документом можна за посиланням.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за покликанням.[3]

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання[4]	**Метод навчання**	**Метод оцінювання**
ПРН8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчається, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.	Комунікативний метод; інтерактивні методи навчання; робота в парах і малих групах; рольові ігри та моделювання комунікативних ситуацій; дискусії та кейс-метод.	Усне опитування; оцінювання участі в дискусіях і груповій роботі; оцінювання рольових ігор та практичних завдань; аналіз кейсів.

[3] визначається перелік електронних та інших ресурсів та умови перезарахування
[4] для вибіркових навчальних дисциплін вказується результат навчання

ПРН14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.	Дослідницький метод; проблемно-пошукове навчання; самостійна робота з науковими джерелами; аналіз та інтерпретація мовного й комунікативного матеріалу; міні-дослідження.	Оцінювання самостійної дослідницької роботи; аналіз і презентація результатів дослідження; оцінювання презентацій.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНІ РЕСУРСИ

Для вивчення навчальної дисципліни «Усний переклад» необхідно:

1) проектор або інший мультимедійний екран для демонстрації відео, аудіо та презентацій;

2) хмарні сховища даних (Google Drive) для спільного доступу до великих файлів;

3) матеріали, що входять до програми навчального курсу.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	Всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	25	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали – “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання (аудиторні заняття):

«відмінно»	Здобувач демонструє системні, глибокі та ґрунтовні знання теоретичних засад мовленнєвої та міжкультурної комунікації, вільно володіє відповідною термінологією, розуміє основні теорії, концепції та моделі комунікації. Уміє самостійно аналізувати комунікативні ситуації, визначати їхні особливості, причини комунікативних невдач і конфліктів, обґрунтовано добирати комунікативні стратегії та тактики. Успішно застосовує знання у практичних і професійних ситуаціях, демонструє високий рівень комунікативної та міжкультурної компетентності. Самостійно опрацьовує наукові джерела, критично аналізує інформацію та аргументовано представляє результати дослідження. Відповіді логічні, послідовні, аргументовані, без суттєвих помилок.
«добре»	Здобувач демонструє достатньо повні та систематизовані знання основних понять, теорій і моделей комунікації, володіє спеціальною термінологією. Уміє аналізувати основні комунікативні ситуації, визначати типи та причини конфліктів, застосовувати основні комунікативні стратегії й тактики. Здатний використовувати набуті знання у практичних та професійних ситуаціях і враховувати культурні особливості комунікації. Виконує дослідницькі та аналітичні завдання, проте окремі висновки

	можуть бути недостатньо обґрунтованими. Допускає незначні неточності або окремі помилки, які не впливають істотно на загальний результат.
«задовільно»	Здобувач демонструє **базове знання** основних понять і положень дисципліни, але має труднощі із систематизацією та застосуванням теоретичного матеріалу. Володіє основною термінологією, однак допускає неточності у визначеннях і поясненнях. Здатний за допомогою викладача аналізувати типові комунікативні ситуації та визначати основні види комунікації, конфліктів і комунікативних бар'єрів. Може застосовувати окремі комунікативні стратегії у стандартних ситуаціях. Виконує навчальні та практичні завдання переважно за зразком. Самостійний аналіз і аргументація є недостатньо розвиненими.
«незадовільно»	Здобувач демонструє **фрагментарні та недостатні знання** основних понять і теоретичних положень дисципліни, не володіє необхідною термінологією або використовує її неправильно. Не може самостійно пояснити основні моделі, принципи та закономірності комунікації, має значні труднощі під час аналізу комунікативних ситуацій і конфліктів. Не вміє належно застосовувати теоретичні знання на практиці, не розрізняє основні вербальні, невербальні та міжкультурні особливості комунікації. Не виконує або виконує на недостатньому рівні практичні й дослідницькі завдання, не демонструє навичок самостійного аналізу та аргументації.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість "н" в журналі буде виставлено "0" (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».[5]

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

[5] можна вказати теми чи завдання, які є обов'язковими до виконання, а також особисті підходи до оцінювання рівня знань здобувачів під час аудиторної роботи

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ[6]

Основна література

1. Анохіна Т.О., Кобякова І.К. Теорія і практика усного перекладу (англійська мова) Суми: Сумський державний університет, 2024. 154 с.
2. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). – Вінниця: НОВА КНИГА, 2003. – 488 с.
3. Ребрій О.В. Основи перекладацького скоропису / Навч. Посібник. За ред.. Л.М. Черноватого і В.І. Карабана. Вінниця: НОВА КНИГА, 2006. – 152 с.

[6] обов'язково: враховувати вимоги ДСТУ 8302:2015 (відповідно до Наказу № 65, від 4.03. 2016), рекомендації Національного агентства з забезпечення якості вищої освіти, використовувати літературу за останні 5-7 років, наводити власні публікації за змістом навчальної дисципліни.

4. Jones R. Conference Interpreting Explained / R. Jones. – T.J.International Ltd., Cornwall, UK, 2002. – 143 p.

Додаткова література

1. Король А. А. Основи усного перекладу: електронні навчальні матеріали Чернівці: Чернівецький національний університет, 2022. — 180 с.
2. Gholub, O. M.; Roman, V. V.; Zhukova, M. K. Fundamentals of English-Ukrainian and Ukrainian-English Translation. Слов'янськ: 2018. 142 с.